

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Janus), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukes M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

54. szám.

BRASSO, Szombat, május 9-én.

I-ső évfolyam 1885.

Jubilaeum.

Még élénk emléktünkben van az a hatalmas behatás, melyet nagy zeneművésztünk, gróf Zichy Géza városunk és vidékünk közönségére gyakorolt, és már ismét alkalmunk van hazánk egy másik művésztét falaink között üdvözölni és ünnepelni.

A magyar tragikai színművészet egyik legkimagaslóbb alakja, Ecsedi Kovács Gyula, az országsszerte ünnepelt művész néhány nap óta városunkban van.

Alkalmunk volt bámulni az ő művészi hatalmát, annak benyomása alatt állunk e perczen is. — Huszonöt éve annak, hogy először lépte át a színpad deszkáit, ott hagyva a szeretett szülői házat, daczolva az atyai átokkal — s ime, huszonöt év után itt áll ő, anynyi harez és küzdelem, egy viszontagságteljes élet után bámulva, ünnepelve az egész országtól, itt áll ő, Magyarország legelső tragikus művésze. Nem törődve előítéletekkel s nyomorral, haladt ő azon tövises pályán, melyet számára a sors kijelölt; fényes tehetsége vitte őt oda.

Huszonöt éve annak s azon szerény ifju, kit huszonöt év előtt az apa kitagadott, az ismerősök elítéltek s kigunyoltak, a szegény „komédiás” ma művész a szó legszorosabb értelmében.

Alig néhány hete, hogy az ő huszonöt-éves jubilaumát ünnepelte Kolozsvár városa. Ki ne emlékeznék azon lelkes ovációkra, melyeknek a nagy művész tárgya volt. Alig van Magyarországnak nagyobb városa, melyből meleg hangu üdvözlő sürgönyt nem kapott volna. S ő mindezt fényesen kiérdemelte.

Kovács Gyula most városunkban van s kedden azon szerepben fog fellépni, a melyben most huszonöt éve először lépett fel. E fellépése egyszersmind jubilauma is lesz, nemcsak jutalomjátéka.

A jubilaumot nekünk brassói magyaroknak is meg kell ünnepelni. Hány város van, mely irigylitől ez örömet, e szerencsét; hány van, mely sokért nem adná, ha Kovács Gyula jubilaumát ott tartaná.

A véletlen szerencse nekünk jutott osztályrészül, büszkének lehetünk reá.

Brassó város és vidéke magyarsága tegyen ki tehát magáért.

Használja fel az alkalmat, midőn fénye-

sen adhatja bizonyítékát annak, hogy tud le-
kesztülni és áldozni a magyar nemzeti mű-
vésztért.

A keddi nap örömnapp lesz reánk nézve, tegyük azzá.

Kovács Gyula megérdemli. Benne nemcsak a művészt, hanem az általa annyira fel-
emelt magyar művészetet ünnepeljük.

Brassai magyarok! egyesüljünk e célra, tegyünk meg minden lehetőt, mutassuk meg, hogy magyarok vagyunk.

Ne engedjük, hogy azzal vádolhassanak minket, hogy hidegen maradtunk akkor, midőn minden jó hazafi lelkesült volna.

Ünnepeljük meg Kovács Gyula jubilaumát. Magyar társalgó egyesület és polgári kör! tettek első sorban a cselekvés kötelessége. Tegyetek eleget e nemes kötelességnek, áldozatok a művészet oltárára, — a mi dicsőségünkre teszik. Magyar dalegyleti tagok, kik a magyar ének művelői vagytok e városban, kik azért tömörültetek, hogy megvalósítsátok a költő szavát: „dalában él a nemzet”, ne feledjétek el, hogy reátok ez ünnepélynél fontos szerep vár. Vegyetek részt az ünnepélyben.

És ti magyar nők, a kik apostolai vagytok minden szépnek, jónak és nemesnek, kiknek szívében visszhangra találnak a szegények jajai, kik lángoltok a művésztért, — ti elmaradnátok ott, a hol legelsőknak kellene lennetek? . . . Brassó város magyar leányai, vegyetek kezetekbe az ügyet, legyetek zászlóvivők; a ti kezetekben biztosítva látjuk a sikert. Katholikus és protestáns nőegyletek, itt az alkalom, mutassátok meg, hogy magyarok vagytok. Az idő rövid, de elég arra, hogy méltó ünnepélyt rendezhessünk. Használjunk fel minden percet, a siker biztos leend.

Gondoskodjunk arról, hogy a színházban ember ember hátán legyen; ott kell a jubilaum első részének lefolyni. Brassói magyarok, járuljatok hozzá a művészet ez ünnepéhez, mely egyszersmind a mi ünnepünk is.

Legyen e nap nekünk is ünnep, mint volt Kolozsvárnak; miért lennénk mi rosszabb magyarok, mint ők?

Erős, rendithetetlen bizalmunk Brassó város magyarságába, hogy e fényes alkalmat elszalasztani nem fogja.

Ha hozzá fog járulni minden magyar ember tehetségéhez képest, ha a magyar testüle-

tek s különösen a magyar nők meg fogják tenni itt is kötelességüket — oly ünnepély lesz ez, a melyre méltán büszkének lehetünk. Lássá tehát a világ, hogy Brassóban magyarok is vannak.

— y.

Belföld.

Uj községek. A belügyminiszter megengedte, hogy Fogarasmegye törsvári szolgabírói járásában levő Alsó- és Felső-Törösvár, nagyközségi szervezettel fennálló községek községi önállóságának egyidejű megszüntetésével, az ezen két községet képező ugynevezett alközségek, és pedig az Alsó-Törösvár név alá foglalt Szohodol, Predeal, Pórta, Alsó-Törösvárral, e kettő együtt Törösvár név alatt; továbbá a Felső-Törösvárt képező Simeon, Alsó-Moecs és Cheia, e kettő együtt Alsó-Moecs néven; Felső-Moecs, Fundata, Sirnea, Magura és Pestera külön-külön kisközségi szervezettel, önálló községekké alakulhassanak.

A pénzügyminiszter következő rendeletet intézte valamenny adófelügyelőhöz: Azon előfordult és bejelentett eset alkalmából, hogy a budapesti m. kir. állampénztár osztrák illetőségű felektől hadmentességi díjhátralékok után késedelmi kamatokat szedett be, az osztrák cs. kir. pénzügyminiszteriumnak f. é. márczius hó 10-én kell megkeresése folytán mihez tartás végett értesítenek a kir. adófelügyelők, adóhivatalok, valamint a budapesti állami és központi állampénztár, hogy osztrák illetőségű egyének hadmentességi díjhátraléka után a monarchia másik államát illető kincstár javára késedelmi kamatok nem szedhetők.

A függő államadósság ellenőrzésére kiküldött országos bizottság Bécsben, 1885. évi május hó 4-ik napján tartott VIII-ik ülésében, az államjegyek forgalmi összegét 1885. évi április hó végéig következőnek találta: A bizottság saját feljegyzései alapján a tulajdonképeni államjegyek összege 1 frtosokon 66.659,206 frt, 5 frtosokon 115 millió, 536.855 frt, 50 frtosokban 133.178,400 frt, összesen 315.534.461 frt. A közös pénzügyminiszterium hivatalos közlése szerint a sóbányákra bekebelezett és forgalomban levő zálogjegyek összege 96.464.812 50 forint, összesen 411 millió 999 ezer 273.50 forint.

Országgyűlés.

A képviselőház május 5-én a határörvidéki házközségek megszüntetéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalta. Gáll József előadó behatóan ismertette a törvényjavaslatot. Iszákovics Milán a törvényjavaslat ellen nyilatkozott és határozati javaslatot nyújtott be annak a napirendről való levétele iránt. Berczelly Jenő min. tanácsos a betegsége miatt távollévő igaz-

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Ki a bolond?

— Gontscharoff után oroszról. —

— Akkortájt, beszélt el az őrnagy. K-kan voltam helyőrségen s ezredesembem szerencsém volt oly bajtársal birni, kivel naponként érintkeztem s kinek barátsága reám nézve a kis helyőrségi város vigasztalan unalmasságaért némi kárpótlásul szolgált. Plevnánál egy granát-forgács fejét megsebesítettén, hat hétig a legvadabb házból feküdt s csoda által menekült a haláltól, mely már erősen kezdte szorítani torkát. Kis városunkban az ezredes eredeti embernek tartották, s a legcsodásabb történeteket beszélgették felőle; ha különöségeit fölismertük, a legjobb és legnemesebb férfiut ismertük föl benne, ki a kötelességek hű teljesítésében mintául szolgálhatott mindenkinek, alattvalóival szemben pedig maga volt a humanitás.

Egy este az ezredessel whist-játéknál ültem, midőn hirtelen fölegyesedett s engem felszólított, hogy kísérjem haza. Bántalmakról panaszkodott, melyek a vért ágyába kergetik s amint a lépcsőzeten lementünk, könnyű szédülés rohama volt.

Szóltanul léptünk ki a csillagfényes éjbe. Az ezredes egyszerre megragadta karomat . . .

— Látja ön azt a vörös világot, mely az égbolton kilóvell? — kérdezett, miközben arra a pontra mutatott, hol a nagy medve világképlete ragyogott.

— Hol?

— Már eltűnt. Különös, hogy ön nem látta.

Ezután néhány nappal igen élénken vitakoztunk

a katonai kaszinóban, a nihilisztikus agitációkról a katonaság soraiban. Az ezredes rövideden tagadta, hogy tisztak közt a nihilizmusnak hívei volnának; utóbbi időben a testőrezredek egyikében történt elfogatások, alávaló föladás következményei.

— Tudják önök, kiáltott kivörösödött arczczal, öklével az asztalra ütve, tudják önök, uraim, ki áll tulajdonképen a nihilistikus agitációk élén?

— Nos?

— Senki más mint Bismarck. Ő fizeti a nihilistákat s Moltke tervet dolgozott ki, mely szerint bizonyos napon az összes császári paloták légberöpitetnek.

Három héttel később parancsnokoló tábornokunktól azt a megkeresést vettem, hogy N. ezredes a kormányzói örültek házába szállítsam, mely 12 verstnyi távolságra esett városunktól, egy magaslaton, elszigetelve. Előre kell bocsátanom, hogy az intézet új igazgatójával s főorvosával nem voltam ismerős, s hogy a tábornok nem küldött részemre meghatalmazást. Nyitott szánkában mentünk s az üde lég úgy látszott, jól tesz a betegnek. Igen beszédese volt, majd erről, majd arról csevegett s előttem feltűnő módon tudakozódott egészségi állapotom felől.

— A tartózkodás ott — s ezzel a távolba mutatott, hol az intézet már látható volt — jól fog neked tenni. A vértululásokban szenvedő betegeket ott igen gyökeresen gyógyítják!

Szivarkára gyújtott, a füstöt nagy felhőkben fújta a légbe s oly vidámnak s elégtelnek látszott, mintha kéjkirándulásról lett volna szó . . .

Mi ment végbe beteg agyában? A tábornok tu-

datta vele, hogy idegbajának bizonyos intézetben való gyógykezelése egészségét gyorsan helyreállítandja. De az ezredes jól tudta, hogy a cél, mely féle haladunk, nem más mint a tébolyda. S mind az által ez a lelkinyugalom, ez a vidám gondtalanság! S e mellett az aggodalom, egészségi állapotom miatt!

A rögeszmékkel, melyek ebben a pillanatban beteg lelkületét foglalkoztatták, csakhamar megismerkedtem.

Amint a tébolyda udvarára behajtottunk, elsőnek az ezredes ugrott ki s lépett a házba, mialatt én a kocsinak adtam ki rendeleteimet. Amint bementem utána, susogó hangon láttam őt beszélgetni az intézet igazgatójával. Ezután mind a hárman az orvos családi lakásába léptünk, hol violaszínű főkötös, hosszú fűrtös, mintegy 40—50 éves érdemes hölgy fogadott bennünket, kit az igazgató nekünk mint nővérét, Marta Ivanovná mutatott be.

Marta Ivanovna a vén leány kellemével készített számunkra théat; mint látszik, még nem adta föl minden reményét, s igen szívélyesen mosolygott, midőn az ezredes el kezdett udvarolni neki.

Egy izben észre vettem amint az ezredes valamit fülebe sugott, mire az éltes hölgy aggódó pillantást vetett reám.

Mihelyt megmelegedtem, a felügyelőt négy szem közt való beszélgetésre kértem s közöltem vele látogatásunk célját.

— Szegény bajtársam! — szóltam végül. Remélem, hogy baja nem gyógyíthatatlan.

Az igazgató kémlelő pillantást vetett reám, miközben fölém, alig észrevehető mosoly játszott ajka körül.

ságügyminiszter nevében indokolta a törvényjavaslat melynek elfogadása mellett még Szederkényi Nándor és Dániel Ernő szólalt fel. Ezután a ház a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben Dániel Ernő néhány módosítványával együtt elfogadta.

A szerdai ülésen a pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő a magyar kir. államvasutak s ezek gépgyára, valamint a diósgyőri vas- és acélgár és vasművek részére 18 millió frtnyi forgó tőke beszerzéséről.

Napirenden két honvédelmi törvényjavaslat állott. Az első szól a honvéderősi tisztikar ujjaszervezéséről, s azt a ház Tischler Vince előadó, Thaly Kálmán és Fejérvári Géza b. miniszter felszólalásai után általánosságban és részleteiben változatlanul elfogadta. Szintugy elfogadta a ház a Ludovika Akadémia kiépítéséről szóló törvényjavaslatot is.

Az utóbbit Rakovszky István előadó indokolta röviden, de alaposan. Utánna Thaly Kálmán szólalt föl, szóba hozva az Orczi-kert elzárásának ügyét. Fejérvári Géza b. felvilágosító megjegyzései után szót emelt még ez ügyben Lipthay Béla b. és Herman Ottó, végül pedig Rakovszky István előadó a ház zajos helyeslése mellett igazította helyre Thaly Kálmánnak a közös hadsereg és honvédségre vonatkozólag tett megkülönböztetését, mire Thaly személyes kérdés czimen ismét szót kért.

Az ülés végén Olay Szilárd interpellációt terjesztett elő a magyar vasutaknak a német Schulverein által történő elnémetesítése tárgyában.

K ü l f ö l d.

Az angol-orosz konfliktus.

Diplomáciai körökben a politikai helyzetet így fogják föl: A békét most már általában valószínűnek lehet tartani. Veszeeelmet csak az afgánok és oroszok esetleges összeütközése okozhat a határon, ezért fontos Oroszország azon engedménye, hogy a bizottsági tárgyalások alatt ellőörseit visszavonja.

Oroszország hír szerint csak oly föltétel alatt hajlandó a tárgyalásokat újra megkezdeni, hogy Anglia sem Hamilton kikötőt meg nem szállja, sem az afgán emirnek fegyvert és lőszert nem szállít.

Lumsden tbnok maga kérte visszahívását, mikor megtudta, hogy az angol kormány kész az orosz Lessar által ajánlott határvonalat elfogadni. Stewart s a határbizottságban működött többi tisztek szintén visszahívtattak.

Staal, orosz nagykövet, hosszasan értekezett Granville miniszterrel ama biztosítékok felől, melyeket Oroszországnak adnia kell arra nézve, hogy nem nyomul tovább Herát felé. Granville hír szerint oly szerződést ajánl, mely Oroszországot kötelezné, hogy lemond a további előnyemulásról és elismeri az angol protektorátust Afgánisztán fölött.

Hivatalos diplomáciai körökben még némi bizonytalanság uralkodik a béke fontartását illetőleg. A hadikészületek tovább folynak.

Tripuli sürgönyök jelentik: Herat és Kandahar lakói orosz támadástól tartanak s angol megszállást kívánnak. Az emir angol fegyverekkel ellátott csapatokat küld Kandaharból Heratba,

— Remélem, — szólta aztán — önre nézve is jótékonyan fog bizonyulni az e házban való tartózkodás.

— Reám nézve? Nem értem önt!

— Szabad kérnem?

Megkísérlé üferemet megtapintani.

— Mi jut eszébe önnek? Én nem vagyok beteg.

Ön beteg, azok szerint, amiket nekem az ezredes mondott. S ön megfogva érteni, hogy miután egyikük beteg, előbb megfigyeléseket kell tennem. Nincs önnek iéasbeli igazolása?

— Nincs, szoltam. A tábornok alkalmasint bizott az ön képességeiben, hogy az örültett meg fogja különböztetni az egészségtől.

— Hm! — folytató az orvos. Ez a legsajátságosabb ezet urak közt, melyek gyakorlatomban előfordultak. Két ur jó intézetembe s mindegyik a másikat mondja annak, kinek szüksége van gyógykezelésemre. Különben könnyen kijuthatnak ebből a helyzetből.

— Mily módon?

— Azonnal lovas embert küldök a városban. Addig kérem, helyezze magát kényelembe ebben a szobában.

A kerevetre dobva magam, mosolyogtam helyzetemen. Az utazás kifárasztott s mélyen elaluttam. Midőn egy óra mulva fölébredék, az igazgató előttem állott.

— Örnagy ur, — szólta — bocsanatot kérek.

— Nos? A küldött még nem térhetett vissza?

— Nem. Azonban már tudom, mihez tartsam magamat.

— Hgoyan? kérdezém.

— Az ezredes ur épen most formászerű házassági ajánlatot tett nővéremnek. Tehát ő a bolond.

Magyarország kereskedése Ausztriával.

Az országos kiállítás megnyitása alkalmából a „N. fr. Presse” igen figyelemre méltó cikket szánt azon tételnek, hogy Magyarország és Ausztria közgazdaságilag mily szorosan vannak egymásra utalva. Kimutatja a cikk, hogy a magyar nyerstermények néhány évtized alatt mennyire emelkedtek árban, tömegben és exportképességben; kimutatja, mennyire gyarapodott iparos népességünk és állítja, hogy az osztrák ipari cikkek itteni kelete apadni fog, minthogy mi még kivitelre is termelünk már ipari tárgyakat. És mert az agrárvámok a magyar nyerstermények elől a külpiaozokat elzárják, Ausztria pedig egyre több élelmicikk és egyéb nyersanyag behozatalára szorul: ennél fogva a magyar terményekre jóval becsesebb az osztrák vámmentes piac, mint a Lajthán tuli iparra nézve a magyarországi szabad vásár.

De nézzük csak a számok bizonyító erejét.

A magyar külforgalmi statisztika szerint volt 1883-ban:

Magyarország kivetele		
összesen ebből Ausztriába	a kivitel Ausztriába az egésznek	
millió forint	az egésznek	
454.6	314.7	69%-ka.

Hogy mennyi volt Ausztria összes kivitele, ezt, minthogy az osztrákoknak nincs külön áruforgalmi statisztikájuk, csak hiányos kombináció után lehet kitudni. Ismeretes ugyanis az egész monarchia exportja; ismeretes a mi exportunk a külföldre, elkülönözve az Ausztriába való kivitelünköt: ennél fogva ha levonjuk a közös vámterület kiviteléből a magyar exportot, akkor a maradék jelenti Ausztria exportját a külföldre. Ehhez azonban hozzáadandó Ausztriának kivitelét Magyarországra, a mire ismét nem létezik más forrás, mint a magyar áruforgalmi statisztika, s pedig Ausztria exportja hazánkba az, a mit a mi áruforgalmi statisztikánk, mint Magyarország importját Ausztriából kimutat. Elméletileg ez a vesződséges számítás helyes lenne, csakhogy tényleg elfogadhatlan, mint-hogy heterogén alapokon történik a kombináció. Más alapon nyugszik az árubevallás és értékszámítás a közös vámterületre, mint Magyarország nézve. Nevezetes különbséget tesz az főleg a hozzánk importált ipari, különösen textil-cikkeknél, a melyek pedig igen nagy értéket képviselnek. De ezeket egyedül a szabattosság elleni föntartásképen megjegyezvén, elfogadjuk magának a N. fr. Presse nek számításait. E szerint volt 1883-ban.

Ausztria kivitele		
összesen ebből Magyarországba	A kivitel Magyarországra az egésznek	
millió forint	százalék	
983.2	373.2	38% a.

Mit bizonyít Magyarország és Ausztria exportjának ezen szembeállítás? Bizonyítja a nevezett lap szerint azt, hogy hazánk Ausztria egész kivitelének csak 38%-át veszi és fogyasztja, az osztrák piacon pedig a mi exportunk 69%-a talál piactot. Szerintünk azonban jelenti azt, hogy mivel a mi exportunk Ausztriába 314, behozatalunk onnan pedig 373 milliót képvisel, ennél fogva 59—60 millióval becsesebb az osztrákoknak a magyar, mint nekünk az osztrák piac. Ez itt ez a döntő, nem pedig a kisebb vagy nagyobb arányszám.

De nézzük akár arányszámok szerint is közelebb, hogyan állanak a legfontosabb exporttárgyak mindkét félén?

Magyarország kivitele			
	összesen	Ausztriába.	
		millió forint	százalék
gabona, hüvelyes, rizs,			
liszt	162.5	112.2	69
vágó- s vonómarha .	70	57.8	82.4

Ausztria kivitele			
	összesen	Magyarországra millió frt.	százalék
pamut, fonál, szövet	108.5	102,3	94,3
len, kender, juta, fonál és szövet	38.2	24.1	63.4
gyapju, fonál és szövet	71.8	56	77.7

Ezen adatok mit bizonyítanak? Bizonyítja igen is azt, hogy fölötte sürü az árucsera a két állam közt, de azt is, hogy Ausztria vitális iparágainak összes exportjából Magyarország sokkal nagyobb hányadot emészt föl, mint a mekkorát az osztrák piac legfontosabb kiviteli cikkeink összes exportjából felhasznál. A gabonafélékből és lisztből egész exportunknak 69%-a marad, — ha csakugyan marad — Ausztriában, míg az osztrák pamut-fonálból és szövetből az egész kivitelnek nem kevesebb, mint 94 százaléka a magyar piacra van utalva. Ez már lényeges különbséget tesz az egymásra szorulás fokozatára nézve.

Ezen jellemzés mellett azonban egy nevezetes körülményt kell figyelembe vennünk. Exportunk nagy része, mely Ausztria végleges bevitele gyanánt szerepel, az osztrák közvetítő kereskedés útján a külföldre jut és nem tárgya az osztrák fogyasztásnak.

Egyletek.

A Brassói rabsegélyező-egylet.

A brassói rabsegélyező-egylet az első és egyetlen a Királyhágón inneni kerületben és harmadik egész hazánkban s dacára, hogy nálunk még uj az eszme, mindazonáltal örömmel konstatáljuk, hogy azon érdeklődés, melylyel ez alakulása alkalmával találkozott, nem volt mulékony szalmaláng, az egyáltalában nem csökkent.

Az alapító tagok száma 25, a rendes tagoké pedig 190; másrészt pedig a magas kormány is jelen-
tekenyen hozzájárult az egylet által kitűzött magasztos czélok előmozdításához.

Működésében a fősulyt az igazgató választmány az egylet anyagi erejéhez mérten a fogházból elbocsátott szegény és teljesen vagyontalan rabok segélyezésére fordította. A kir. ügyészség ajánlatához mérten az egylet a lefolyt évben 61 szegénysorsu elbocsátott-nak váltott vasuti jegyet a hazautazásra és 71-et segélyezett utiköltséggel. Vasuti jegyekre 56 frt. 37 kr. utiköltségre 28 frt. 80 krt, s így összesen 85 frt. 17 krt fordított a választmány segélyezésekre.

Az igazgató választmány a lefolyt évben tartott 11 gyűlést, melyeken 57 határozatot hozott.

Évközben folyamodott az egylet az igazságügyi miniszter urhoz, hogy tekintettel arra, hogy a helybeli kir. kerületi börtönben levő rabok és foglyok többnyire a földmivelő osztályból kerülnek ki, miért is azoknak hasonló foglalkozások a legszükségesebbek és legegészségesebbek is, engedné meg az igazságügyi miniszter a brassói kir. börtön rabjainak, hogy azok kellő felügyelet mellett a városon és annak környékén föld- és földmivelési munkával foglalkozhassanak; ez által a város lakosságának nagy előnyére lévén, az egylet pénzára is tetemesen gyarapítottat volna. Ezen folyamodvány azonban illető helyen még elintézésre vár.

Folyamodott az egylet az igazs. miniszter urhoz s kérte, hogy a kir. fogházhoz közel eső és alkalmas helyiséget bérelné ki fogháziskolának, miután 35 magyar és 68 román s így összesen 103 rab igényelné az elemi oktatást, de erre jelenleg a fogházban nincsen alkalmas helyiség.

A miniszter ennek alapján közel 10 ezer forintot utalványozott az említett iskola építésére, mely a fogház területén már fedél alatt áll.

Addig is, míg az egyletnek anyagi viszonyai megengednék, hogy a kibocsátandó kereset nélkül tengődő rabok részére menházat szerezhessen, s hogy azokat addig is, mlg munkát kaphatnak, hajlékkal és élelemmel elláthassa, s betegséjük esetében gyógyításukról gondoskodhassék, január elsőjétől kezdve egy erre alkalmas helyiséget bérelt ki és rendezett be.

Az egylet vagyonának gyarapítása végett kérte az igazságügyminiszter urat, miszerint a brassói kir. törvényszék területén levő bíróságoknál bejövő büntetéspénzeknek bizonyos százalékát az egylet pénztára javára engedélyezze. Méltóságos gróf Bethlen András elnök ur nagyrabecsült közbenjárásának köszönhető, hogy ezen kérésünk is kiváló kedvező elintézt nyert.

A miniszter 1884. decz. 2-án 28.695. sz. magas leiratában értesíté egyletet, hogy méltányolva az egyletnek a közügy és humanizmus érdekében tanusított buzgalmát és céljainak minél tágabb körben lendő valósitását előmozdítandó, a jövő 1885. évi január hó 1-től kezdve a brassói kir. törvényszék területén járásbíróságok u. m. a brassói, fogarasi, sárkányi, zernesti és hosszufalusi járásbíróságok és a brassói városkapitányi hivatalnál befolyó pénzbüntetések 30%-át az egylet rendelkezésére bocsátotta. Ezen engedélyezett segély nagyságáról fogalmat szerezhetni, ha megemlítjük, hogy nevezett bíróságoknál és a városi kapitányi hivatalnál az 1883. évben 2421 frt. 60 krnyi pénzbüntetés hajtattott fel, mely összegnek 30% 725 frt. 48 krt. tesz ki.

Az egylet pénztári állása. Bevétel: alapító tagsági díjak 230 frt, rendes 165 frt, kamat 8 frt 32 kr, összesen 403 frt 32 kr. Kiadás: segélyezésekre 83 frt 75 kr, alapszabályok kinyomatása 48 frt, postás és bélyegilleték 10 frt 66 kr, tagsági díjak beszedéséért 5 frt, egyleti pecsétért 3 fat 10 kr, hírlapi hirdetémyekért 2 frt 46 kr, Jegyzőkönyv és irodaszerek 2 frt 6 kr, tiszta haszon 248 frt 29 kr, összesen 403 frt. 32 kr. Tőke-mérleg: tiszta vagyon alap. tagsági díjakból 320 frt, rendelkezésre 18 frt 29 kr, tiszta jövedelem a tak. pénztárban 248 frt 29 kr.

Azok közt, kik az egylet törekvéseit rendkívüli módon támogatták és előmozdították, az egylet első s legnagyobb támasza gróf Bethlen András főispán ő méltóságán kívül különösen megemlitendő Kenyeres Adolf kir. ügyész, a ki az egyletet minden tőle telhető pártfogásban részesítette.

Csendőrség és togházörök.

— Levél a szerkesztőhez. —

Kőhalom, 1885. május 7.

Tekintetes szerkesztő ur!

Becses lapja idei 52. számában „Valami a csendőrségről” czimen Küküllőmegyéből egy közlemény jelent meg, mely foglalkozik a csendőrségi intézménnyel, különös tekintettel a legénység fizetésére.

Őszinte örömmel olvastam e cikket, mert örömemre szolgált látni az igaz érdekek képviselését s ez az, mi arra indit engem, hogy bátorságot vegyek magamnak kérni t. szerkesztő urat, legyen szives e sorokat b. lapjában közzétenni.

Teljesen osztom cikkíró ur nézetét, elismerem a csendőrség sanyarú helyzetét, tudom, hogy mostani zsold-

juk igen kevés és ép ezért részéről is teljesen csatlakozom a zsoldfelemelés eszméjéhez.

De van a rendészeti szolgazemélyzet között még egy osztály, melynek szolgálata ép oly szigorú és nehéz, mint a csendőrségé, ugyanolyan s talán még nagyobb felelősséggel bír s mindazonáltal sokkal rosszabbul van fizetve, mint a csendőrség.

Ezek a fogházörök. — A csendőrk — kevés kivétellel — többnyire nőtlenek, holott a fogházörök — csekély kivétellel — nemcsak nők, de egyszersmind családosak is.

Mindazonáltal míg a csendőrnek egy napra nyolczvannégy kr. zsold jut, addig a fogházörök csak hetvenhét krt kap. — A csendőr egyedül van, a fogházörök egész családdal s a hetvenhét kron kívül csak ruházatot kap, még lakást sem.

Nem akarom a t. olvasót azzal terhelni, hogy mikép oszlik el ez a 77 kr. és hogy kell élnie a szegény fogházöröknek, csak azon igen ártatlan kérdést akarnám koczkatatni, hogy ugyan ki egyék ebből a hetvenhét krból előbb. A családfő, a háziasszony, avagy a szegény gyermekek? . . . Mi történjék előbb azzal a pénzzel? . . . A családot fenn kell tartani, lakást fizetni, a gyermekeket nevelni és taníttatni, — mindez pedig a hetvenhét krból nem telik ki.

Láthatja t. szerkesztő ur, mily keservesen vannak díjazva ezek a fogházörök, — mert az igazságügyminiszter ur a takarékoskást a gyujtónál kezdte meg.

A nehéz szolgálatot mégis csak méltányolni kellene s elvégre azt is figyelembe venni, hogy az ember nemcsak szolgál, de egyszersmind ember is.

Ha tehát e lapok hasábjain valaki felvetette a csendőrség zsoldjának felemelését, engedje t. szerkesztő ur, hogy én csatlakozva ehhez, ugyanakkor a fogházörök fizetéseinek felemelését is kérjem s ezen kérésemet az igazságügy miniszter ur szíves figyelmébe ajánljam.

De ugyanakkor bátorkodom egy más véleménynek is kifejezést adni. — Ma a fogházörök semmi tekintetben szervezve nincsenek, a mi reájok nézve nagy hátrány.

Mint minden más szolgálatbelieket ezeket is osztályozni kellene, még pedig nézetem szerint három osztályra. — Én természetesen csak az erdélyi részekről szolhatok s e tekintetben azt mondanám, soroztassanak a nagyobb törvényszékek — mint a kolozsvári, brassai, nagy-szebeni és brassai-fogházak I., a többi kir. törvényszékek fogházai II. és valamennyi kir. járásbíróság fogházai III. osztályba s e szerint osztályoztassanak a fogházörök is.

Ez sokkal igazságosabb s méltányosabb eljárás is volna. — Ajánlom e szerény sorokat t. szerkesztő ur s az illetékes körök szíves figyelmébe.

— m. —

Szinészet.

Május 7-én E. Kovács Gyula második fellépte »A Vasgyáros.« Ohnet György 5 felv. színműve.)

Egy francia regény, francia színművé átdolgozva, jó is rossz karakterével a francia írók társadalmi életnézetének. Beledobni a nőt lehetlen szituációk közé, ellentétes társadalmi állásu embereket, érdekeket; aztán kiszínezni mind ezt egy valódi és ledér szerelemmel, s végre a mellékszemények kidomborításával mit sem törődni, de legfőként megoldani az erőszakosan szőtt bonyodalmat még erőszakosabban kigondolt lövéssel: az a Vasgyáros is.

Claire (Borsodiné) megcsalatva kedvesétől Castor (Havadi) herceg által, kezét a gazdag hámosroznak (E. Kovács Gyula) nyújtja; kit azonban a menyegzőjük napján eltaszít magától irtózva, szerencsétlenül. A hámosros sértve szerelmében, csalódva reményeiben nejét megtörni esküszik, aminek természetesen meg is kell aztán történni. Erre éppen jó alkalom is lesz az az összeszólalkozás, mely Caire és Athenais (Némethy Lilla) között a vasgyáros fölött kitör. Dublay Philip felel a neje által Cartes hercegnén elkövetett sértésért; párbajt vívnak, s megölik — egy kicsinyt — Clairet. Ott a párbaj színhelyén kibékél férj a feleség, mert hiszen szeretik azok egymást becsületesen, csak hogy Ohnet megakarja őket egy kicsinyt francziásan kizozni.

Igy gondolta meg ezt az író, s megkell vallani, hogy a laza összefüggésű darabban igen érdekes epizódok vannak. A vasgyáros és neje közötti nászéji jelenet, a kerti történet Claire és a hercegné között azokra a francia mesterekre vall, kik írótolakkal a szalonok életéből annyi megkapó drámai erővel rajzolgatnak egy-egy izgalmas történetet.

E. Kovács Gyula excellált ujjal! A vasgyáros férfias önérzetes szerepében új oldalról mutatja be nagy tehetségeit. Értelmes szívhez szóló szavai, átgondolt játékaival minduntalan tapsokra ragadta a közönséget, s főleg a második felvonás végső jelenetében érte el művésze a legcsillogóbb magaslátot.

midőn sértett, kigunyolt szerelmével odamagasult a dölős feleség hidegsége fölé, s azt megtörni, magához lánczolni fogadkozott. Ott mellettem némelyek csakugy törültek a szemeiket. Mennyi férfias erő felépésében, minő különböző színezése az indulatoknak játékában, mi sok öntudatosság egész lényén! Hogy szinte átsugárzott az a többi alakokra s azokat is mintegy vele való szárnyalásra kényszerítette.

Borsodiné ujjal értelmese színésznőnek bizonyult. Van játékában irány, beosztás, öntudat, hangjában érzelmesség és mozgásában az az otthonosság, mely nélkül a társadalmi darabok a nézőre nem a kellemetes elszóródás hatását, hanem a boszankodás érzetét árasztják. Ha megszokhatja, hogy csekély terjedelmű, de azért változatokra képes hangjával több kimélettel bánjon s abból egy bizonyos részt későbbre is tartogasson, bizonyára egyike lesz a vidéki színésznők legkitünőbb drámai erőinek.

Némethy Lilla a csokoládé-gyáros leányát igen jól fogta fel. Ő nem rég játszik első rangú rollékat, de ha így folytatja, nemsokára mást sem kell elfogadnia.

Közönség zsufolásig megtöltötte a házat. Kovács Gyulát s Borsodinét számtalanszor megtapsolta, előbbi éljenekkel, kalap- és kendőlobogtatással tüntette és számszerint tizenhatszor hivta ki. Meg is érdemelte.

Ime, nem hitték rólunk brassóiakról, hogy E. Kovács Gyula művészete és ambíciójának megfelelő közönség járulhatna Thalia templomába. gyönyörködni a nagy művész játékában. »Othello« és a »Vasgyáros« mindnyájunkat meggyőzött az ellenkezőről. Ez a mi közönségünk kicsiny ugyan, de olyan művészetet, mint a Kovács Gyula művészete — értéke szerint megbecsül.

Dr. K. F.

Helyi és vidéki hírek.

Szinészet. Szombaton. f. hó 9-én, tekintettel az ugyanakkor tartandó jótékony czélú hangversenyre, színi előadás nem fog tartatni. Nagy nevű vendégünk legközelebbi fellépte holnap vasárnap »Betyár kendője« lesz, melyben közönségünknek ismét alkalma lesz bámulni E. Kovács Gyulában a legjelesebb népszínművészek egyikét. — Reméljük, a színház zsufolva lesz.

E. Kovács Gyula szombaton, f. hó 9-én Hétfaluban az ottani szintársulatnál fog játszani. — Felesleges ez előadásra felhívni Hétfalu lakosságának figyelmét, — meg vagyunk győződve róla, hogy ők a nagy művészt méltán megillető lelkesedéssel fogják fogadni.

Gyűlés. A brassói iparos ifjak ált. önképző és betegsegélyző egylete f. hó 10-én, Vasárnap d. u. 2 órakor tartja saját helyiségében, Rózsapiac, idei tavaszi közgyűlését, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak.

Hirtelen halál. Hellmuth bodzai vámszedő f. hó 5-én Brassóba jött, hogy egy szívbaja miatt az orvosokkal konzultáljon. Szerdán este egy szűkebb körű társasággal mulatott az »Unio« szállodában — a hova szállva volt, — sőt Csőtörtőkön reggel még tisztogatás végett kiadta ruháit a szolgának, de midőn a szolga a ruhát visszavitte, Hellmuth a földön, halva volt, — szívszélhűdés érte. — Sajátságos, mintegy hat héttel ezelőtt épen az »Unio« szállodában halt meg neje is. — A szerencsétlen ember temetése f. hó 8-án, délután ment végbe.

Sétatéri hangverseny. Az alsó sétatéren épült új zene-pavillonban f. hó 9-én, Szombaton, fog előszór játszani a helybeli városi zenekar. A hangverseny kezdete d. u. 5 $\frac{1}{2}$ órakor.

Ügyetlen tréfa. Bernátsek helybeli iparos mester a napokban egy mulatságon lévén, helyéről néhány percze felkelt. E közben valaki tréfából elvette üresen hagyott székét, mit a leülő B. észre nem vevén, le akart ülni. Természetes, hogy szék hiányában a földre esett, de oly szerencsétlenül, hogy erős agyrázkódást szenvedett, minek következtében a szerencsétlen ember f. hó 8-án d. u. már befejezte életét. Temetése f. hó 10-én lesz a bolonyai rom. kath. temetőben. A tréfa nagyon ügyetlen, ideje volna egyszer kerülni már az e feleket. Egy ügyetlen tréfa egy emberéletbe került.

Halálozás. Kovács János helybeli postatisztet nagy csapás érte. neje, szül. Tóth Sarolta, Tóth Endre illeték. kiszab. hivatali fogalmazónak nővére, f. hó 7-én reggel élete 23-ik évében meghalt. A csapás annál nagyobb, minthogy Kovács ur mult évben első nejét, a most elhaltak testvérét vesztette el. A megboldogult hült tetemei Szombaton, f. hó 9-én d. u. 4 $\frac{1}{2}$ órakor fognak a gyászházból, Klastrom-utca 11. sz. a ref. vallás szertartásai szerint a bolonyai ref. temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Béke lengjen porai felet!

Sajtóper. Császár Bálint hirhedt sepsi-szentgyörgyi polgármester ellen D. Veres Gyula ottani ügyvéd sajtóper indított, melyben a végtárgyalás június hó első felében Maros-Vásárhelyt fog megtartani. Cs. B. folyamodott más esküdszék delegálása ügyében, biztos lévén itteni elítéltetésében, de kérelme elutasított. Midőn erről értesült, a nagy ijedségben orrán s száján egyszerre megindult a vér s azóta veszélyes betegen fekszik. Veres Gyula képviselője Dr. Kádebó Ferenc városunk egyik kitünő ügyvédje, lapunk jeles dolgozója lesz, a ki. egy sajtóperben a lefolyt év-

ben már oly nagy feltűnést keltett. Gratulálunk hozzá Császár Bálint uramnak!

Tűzvész Árkos községében — mint egy onnan küldött futárral értesítik lapunkat — f. hó 7-én csőtörtőkön délután nagy tűzvész pusztított. A falu lakossága az erdőn volt, csak a gyermekek maradtak honn, a kik játékból tüzet is gyújtottak. — A szél felkapta a szikrákat s egy percze műve volt, hogy tizenkét csűr teljesen leégett. — Szerencsére emberélet nem esett áldozatul.

A szászok rendrentasítása. Szászsebes szász hatósága — mint Aradról írják — német nyelvű átiratokat küldözgetett utóbb Salacz aradi polgármesterhez. A hazafias tisztviselő végre megszokta ezt és sorban visszaküldötte a német nyelvű átiratokat azon megjegyzéssel, hogy miután az állam hivatalos nyelve a magyar, ő magyar hatóság részéről csakis magyar átiratokat fogad el.

Tűz a londoni japán kiállításban. A japániak londoni kiállításán a sajátoságos japánfal, mely öt utcából, templomból, színházból, más házakból és áruikkal megtömött boltokból állt, szombaton egy óra alatt teljesen leégett. A japániak, kik a kiállítás ezen osztályában voltak vagy százan alkalmazva, szerencsésen megmenekültek, de kereset nélkül maradtak. A kár 35,000 font sterlingre rug.

Irodalom.

Az »Ország-Világ« 18-ik száma két és fél iven a szokottnál is gazdagabb tartalommal jelent meg. A közlemények sorát Degré Alajos »Kiállítási ház« című pezsgő humorral irt elbeszélése nyitja meg. Ezt követi Kiss József, »Egy cassetel«, című gyönyörű költeménye. »A mi kiállításunk« Benedek Elektől, s a kiállítás története, »A falu urai«, Tolnay Lajos regénye; »A lég lakóiról«, természetrajzi csevegés Lévai Sándortól; »Hogy ment haza az öreg Plunkett.« Bret Harte elbeszélése; »A ki a becsületét kereste.« érdekes rajz a katonai életből Tábori Róberttől; »Tavaszi képek«, Kaposi Bélától; »A haza«, Catulle Mendés költeménye Bogdánffy Lajos fordításában; »A hét története« Székely Huszártól; »A divat a kiállításon« Mariettától; »A bárónő levelei«, Rákosi Jenő bohózatának ismeretése b. e.-től. Az első oldalon van Rezső trónörökös, mint a kiállítás védnökének legujabb művészi kivitelű képe Mayerhofertől.

Nyílt tér.)*

SZIVES FIGYELEMBE!

A mai napon a rom. kath. árvaház javára megtartandó

jótékonyczélú előadásra,

mely a »Nr. 1.« nagy termében tartatik, külön meghívóval senki sem hivatott meg; miért is minden gyűbarát szívesen láttatik.

(114)

A rendezőség.

Egy fából épült fényképészet

különösen alkalmas a vidékre

igen jutányosan eladó.

Elviendő legkésőbb f. évi június hó 15-éig.

Bővebb felvilágosítást ad

Weber András,

építőmester.

Bolonya, mester-utca.

(113) 1-2

*) Ezen rovat alatt megjelenő közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

Piaczi árak

Brassóban, 1885. május 8-án.

H e o t ö l i t e r	Buza	legszebb	7.—
		közepes	6.70
		vegyes	6.40
	Rozs	legszebb	3.80
		közepes	3.60
	Árpa	legszebb	4.—
		közepes	3.50
	Zab	legszebb	2.60
		közepes	2.40
	Törökbuza		3.60
K l o g r.	Kása		4.60
	Borsó		6.—
	Lencse		6.50
	Fuszulyka		4.—
	Lenmag		10.—
	Burgonya		1.—
	Marhahus		—44
	Disznóhus		—48
	Juhus		—
	Faggyu (friss)		—32

Brassai piaczi árfolyam.

Brassó, 1885 május hó 9-én.

Román papírpénz a 20 frankos	8.75 vétel	8.76 eladás.
ezüstpénz a 20	8.67	8.70
Napoleon d'or (aranypénz)	9.86	9.88
Török lira	11.19	11.22
Orosz imperial	10.10	10.12
Arany	5.82	5.84
Orosz papírrubel	121.—	122.—

Felelős szerkesztő: Szterényi József.

Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

HIRDETMÉNYEK.

Hirdetmény.

Alólírt vagyonkezelő bizottság a Brassó-belvárosi, Szentháromszágról címzett gör.-kel. egyház tulajdonát képező, Almásmező és Felső-Szombatfalva községekben fekvő két malmot újból felépíttetni szándékozik. — Az almásmezői malomra nézve a költségek 863 frt 16 kr., a felső-szombatfalvi malomra nézve pedig 1065 frt. 68 krral vannak megállapítva.

Vállalkozók a 10% bánatpénzzel ellátott ajánlatukat f. évi május hó 20-án délelőtti 11 óráig a Brassóban, Ló-piacz 34. hsz. alatt levő irodában a kiküldött albizottságnak átadhatják, mely alkalommal az árlejtés megtartatik.

A tervek, költségelőirányzatok és a feltételek a bizottság jegyzője árvaszéki tlnök Munteanu I. Jordán urnál betekintheők.

A brassói belvárosi, Szentháromszágról nev. gör.-kel. egyház vagyonkezelő bizottságának 1885. április 30-án tartott üléséből.

Gr. Bethlen András s. k.
(111) 2—3 főispán, miniszt. biztos.

Kiadó szállások.

Bolonyában, mester-utca 333. szám alatt
emeleti és földszinti kisebb-nagyobb szállások
kiadók
és azonnal elfoglalhatók.
(107) 3—12

Sz. 2552/1885.

(113) 1 3

Hirdetmény.

A helybeli tekintetes városi képviselő-testület által Brassó város részére folyó évi március hó 26-án hozott határozatával megállapított piaci rendszabály folyó hó 13-tól kezdve f. hó 27-éig bezárólag e tanács iktatói helyiségében a szokásos hivatalos órák közt köz betekintésre ki van tűzve.

Mi is azon megjegyzéssel köz tudomásra hozatik, miszerint azon rendszabály intézkedései ellen netalán emelendő felebbeségek ugyan a köz-betekintésre kitűzött határidő alatt ezen tanácshoz benyújtandók.

Brassó, 1885. május hó 6-án.

A városi tanács.

Sz. 4253/1885.

Brassó megye alispánjától.

Hirdetmény.

Brassó megyének 1884. évi zár számadásai felülvizsgáltatván és f. hó 1-én tartott állandó választmányi gyűlésben tárgyalatván, az 1870. évi XLII. t. cz. 14. §-a értelmében mai naptól kezdve 15 napon át köz szemlére tétettek ki; mi is oly hozzáadással hozatik köz tudomásra, hogy a számadások, valamint az állandó választmány véleménye a fentemlített időszak alatt a hivatalos órákban a megye kiadóhivatalánál betekintheők.

Brassó, 1885. évi május hó 1-én.

Roll Gyula,
kir. tan. alispán.
(109) 2—3

Sz. 1693/1885. k. ü.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. igazságügyi miniszterium az 1885. évi április hó 20-án kelt 13209. számú rendeletével a brassai kir. törvényszéki fogház udvara kövezetének

helyreállítását 322 frt. 38 kr összeg erejéig engedélyezni méltóztatott.

A fentemlített munkálat fogamatosításának biztosítása céljából az 1885. évi május hó 12-ik napjának délelőtti 9 órájára a brassói kir. ügyészség hivatal-helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó az engedélyezett költség után számítandó és a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz anynyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekintheők.

Kelt Brassó, 1885. április hó 29-én.

Kenyeres Adolf,
királyi ügyész.

(103) 3 3

(89) 3—6

Egy szép nagy

bolthelyiség

a főpiaczon, Lensor 26. szám alatt, valamint egy a főtérre néző lakás a második emeleten azonnal kiadó.

Bővebbet ugyanott az első emeleten.

Hirdetmény.

Egy 8 és egy 6 lóerejű, a legjobb karban levő és aránylag keveset használt Robey és Társa-féle gőzeséplőgép a hozzátartozó kazánokkal és mindennemű felszereléssel rendkívül olcsó árban és esetleg igen kedvező feltételek mellett eladó. — Megtekinthető Uzonban Mantsu Theodornál.

Ugy szintén egy a legjoabb karban levő, rendkívül erős szerkezetű, 20 lóerejű Locomobil, darmstadti gyártmány, továbbá 2 velencei módozatra fából épült fűrészfűrész Gatter egy és két késre alkalmazható, azonkívül egy körfűrész asztaltól, egy fűrészfűrészgép egy fűrészfűrészgép és többnemű fűrésztelephöz szükségeltető eszközök jutányos áron eladók. — Értekezhetni a tulajdonos

Malcher Móránál, Brassóban

(88) 4—

— A bőr uj zománczát mindig megtartja. —

József főherczeg

s a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter és számos főúr, gazda és állatorvos a legnagyobb elismeréssel tüntette ki

Nemencsek J. és társa

kizárólagosan szabadalmazott találmányait, u. m.

fekete bőrkenőcs, 1 kiló bádogdobozban 1 frt. 20 kr;

sárga bőrkenőcs, 1 kiló 1 frt 60 kr;

géphajtó-szijkenőcs, egy kiló 1 frt 40 kr;

velencei kettős bőrlakk, 1 liter 3 frt;

bőrmosó szappan, egy nagy darab 1 frt;

állat-gyógy- és patakenőcs, 1/2 kiló 2 frt;

fekete viasz, egy nagy darab 1 frt; — s a hies gyógyerejű

Sultana növény-szappan,

egy doboz ára 1 frt.

Nemencsek J. és társa

első magyar, kizárólag szabadalmazott fekete bőrkenőcs, bőrlakk, állat-, gyógy- és gyógynövény pipere-szappan gyára.

[84] 4 12

— A fent kitett találmányokból kisebb mennyiség is megrendelhető. —

Czím: Budapest, X. Kőbánya, Lázár-ház.

Miután igen sok visszaélés történik árúimmal, figyelmeztetem a nagyérdemű közönséget, hogy egyedül a nálam rendelt és gyáramból küldött árúért vállalom felelősséget.

(93) 3—8

Dr. MYSZ EDE

orvos-, sebész tudor, szülész-, szemész mester, műtő, volt országos szemorvos tisztelettel tudatja, hogy újra

Brassóban mint gyakorló orvos telepedett meg és

Fekete-utczában a tehénpiaczezal szemben

— 339-ik házszám alatt, (a J U G A-féle házban) —

fogorvosi műtermet

nyitott, melyben mindennemű a fogak megtartására, helyreigazítására stb. való orvosi működést végez s elveszett fogakat mesterséges kaucsuk vagy arany lemezű műdarabok vagy egész fogsorok által pótol.

Foghuzás kéjgáz alkalmazása mellett, vagy a nélkül is.

Mérsékelt ár — kívánatra minden egyes munkánál előre tudtul adatik.

— Rendel délelőtti 10-től déli 1 óráig, és délután 3-tól 4-ig; — vasárnapon és ünnepeken csak délelőtt.

Foghuzás és tanács szegények számára 9—10-ig ingyen.

NEIDLINGER G.

Brassó, Nagy-utca, 492. szám alatt.

NEIDLINGER G.
Brassó, Nagy-utca, 492. szám alatt.

Az eredeti Singer-féle varrógépek Brassóban a The Singer Manufacturing Co. New-York (Amerika) egyedüli ügynökénél

NEIDLINGER G.

(79a) 2—10

Nagy-utca 492. sz. alatt kaphatók csak valódián.

Más czégű helybeli vagy vidéki varrógép-kereskedőknek az eredeti Singer-varrógépek továbbadásra nem adatnak, s így az ezektől hamisan Singer név alatt kibocsátott gépek csak utánzott bécsi vagy német gyártmányok.

A bőr teljesen vízhatlanná lesz.

Nem kell mindennap cipőt tisztítani.